

Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austriackiego.

Część CXLVII.

wydana i rozesłana 11. Listopada 1850.

437.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 4. Październ. 1850,

którem się obwieszcza sprostowanie oddalenia telegrafowej stacyi Bodenbach od stacyi Drezna, Lipska, Hof.

Oдноśnie do rozrządzenia z dnia 18 Września r. b. *) względem przeprowadzenia traktatu niemiecko-austriackiego związku telegrafowego z dnia 25 Lipca r. b. **) obwieszcza się, iż podług udzielenia król. saskiego ministerstwa finansów, odległość od stacyi Bodenbach do Drezna 9, do Lipska 25, a do Hof 48¹/₄ mili wynosi.

Bruck m. p.

438.

Rozrządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 23. Października 1850,

do namiestników: 1. niższej Austrii, 2. Austrii powyżej Ensy, 3. Solnogradu, 4. Tyrolu, 5. Styryi, 6. Karyntyi, 7. Krainy, 8. Czech, 9. Morawii, 10. Szląska, 11. Galicyi, 12. Bukowiny, 13. Tryestu, 14. Dalmacyi,

którem udzielone ministeryalnem rozrządzeniem z dnia 16. Sierpnia 1849, aprobowanym chirurgom i magistrom chirurgii pozwolenie prywatnego odbywania studyum przedmiotów naukowych, dawniejszych 2 lat filozoficznych w ten sposób się zmienia, iż takowi w celu przyjęcia do medycznego studyum na publicznem wyższem gimnazyum jakiego uniwersyteckiego miasta, poddać się mają egzaminom z Logiki, Psychologii, Matematyki, Fizyki i Filologii wszakże z tem postanowieniem, iż to ulżenie tylko jeszcze na szkolne lata 1850—51 i 1851—52 ważnem być ma.

W skutek zatwierdzonych przez Najjaśniejszego Pana powszechnych rozporządzeń, o studjach fakultetowych na wszechnicach we Wiedniu, w Pradze, we Lwowie, w Krakowie, Ołomuńcu, Gracu i Inspruku, obwieszczonych w powszechnym dzienniku praw państwa i rządu, części CXXX, wydanej na dniu 4 Października 1850, pod Nr.

*) W części CXXVII. Nro. 362. dziennika praw państwa.

**) W części CXXVII, Nro. 361. dziennika praw państwa.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.**CXLVII. Stück.**

Ausgegeben und verwendet am 11. November 1850.

437.

Erlaß des Handelsministeriums vom 4. October 1850,
womit eine **Berichtigung der Entfernung der Telegraphenstation Bodenbach von den Stationen Dresden, Leipzig, Hof kundgemacht wird.**

Mit Bezug auf den Erlaß vom 18. September l. J. *) wegen Ausführung des deutsch-österreichischen Telegraphenvereins-Vertrages vom 25. Juli l. J. **) wird bekannt gegeben, dass nach einer Mittheilung des königl. sächsischen Finanzministeriums die Entfernung von der Station Bodenbach nach Dresden 9, nach Leipzig 25, und nach Hof $48\frac{1}{2}$ Meilen beträgt.

Bruck m. p.

438.

Erlaß des Ministers des Cultus und Unterrichts vom
23. October 1850,

an die Statthalter 1. von Niederösterreich, 2. Oesterreich ob der Enns, 3. Salzburg, 4. Tirol, 5. Steiermark, 6. Kärnthen, 7. Krain, 8. Böhmen, 9. Mähren, 10. Schlesien, 11. Galizien, 12. Bukowina, 13. Triest, 14. Dalmatien,

wodurch die den approbirten Wundärzten und Magistern der Chirurgie durch Ministerialerlass vom 16. August 1849 eingeräumte Bewilligung, die Lehrgegenstände der vormaligen zwei philosophischen Jahrgänge privatim zurückzulegen, dahin abgeändert wird, dass sie sich zum Behufe ihrer Aufnahme in das medicinische Studium an einem öffentlichen Ober-Gymnasium einer Universitätsstadt den Prüfungen über Logik, Psychologie, Mathematik, Physik und Philologie zu unterziehen haben, jedoch mit der Bestimmung, dass diese Begünstigung nur mehr für die Studienjahre 1850-51 und 1851-52 zu gelten habe.

Durch die Allerhöchst genehmigten allgemeinen Anordnungen über die Facultätsstudien der Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Ollmütz, Gratz und Innsbruck, kundgemacht im allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblatte, Stück CXXX, ausgegeben am 4. October 1850 sub Nr. 370, wird die Erfüllung der den approbirten Wundärzten und Ma-

*) Im Reichsgesetzblatte CXXVII. Stück, Nr. 362.

**) Im Reichsgesetzblatte CXXVII. Stück, Nr. 361.

370, staje się niedopuszczalnem wypełnienie warunku, który aprobowanym chirurgom i magistrom chirurgii, przy późniejszym odbywaniu brakujących im studyów, w celu osiągnięcia stopnia doktora medycyny, ministeryalnem rozrządzeniem z dnia 16 Sierpnia 1849 L. 1448 położono, wedle którego, z prywatnie odbytego studyum przedmiotów naukowych dawniejszych dwóch filozoficznych kursów rocznych na jakim uniwersytecie egzamina składać i zaświadczenia postępu uzyskać mają.

Przeto powyższem ministeryalnem rozrządzeniem z dnia 16. Sierpnia 1849 L. 1448, aprobowanym chirurgom i magistrom chirurgii, położony warunek o tyle się zmienia, iż takowi, w celu przyjęcia do medycznego studyum na publicznem wyższem gimnazyum jakiego uniwersyteckiego miasta, egzaminom z Loiki, Psychologii, Matematyki, Fizyki i Filologii, poddać się i wykazać mają, iż z każdego tych przedmiotów naukowych tyle posiadają umiejętności, ile w filozoficznych kursach rocznych, jakie dawniej istniały, wykazane być musiały, aby otrzymać przynajmniej pierwszą klasę postępową.

Ułżenie to, że na zasadzie takowego egzaminu do medycznych studyum przyjętym być można, ma jednakże tylko jeszcze na lata szkolne 185⁰/₁ i 185¹/₂ ważnem być; począwszy zaś od roku szkolnego 185²/₃, powszechna zasada, że nikt na uniwersytecie nie może być imatrykułowanym, nie odbywszy egzaminu dojrzałości, także i do aprobowanych chirurgów i magistrów chirurgii, bez wyjątku zastosowaną będzie.

Proszę przeto pana .... abyś raczył dać o tem wiadomość uniwersytetowi 1. we Wiedniu, 4. w Inspruku, 5. w Gracu, 8. w Pradze, 9. w Ołomuńcu, 11. we Lwowie i w Krakowie 1. 4. 5. 8. 9. 11; tudzież (do wszystkich) dyrektorom wyższych gimnazyów w swym kraju koronnym 1. 4. 5. 8. 9. 11.

tym ostatnim (do wszystkich)

z tym dodatkiem, iż rzeczeni kandydaci, jeżeli są w stanie wykazać się zaświadczeniami z odbytych dawniejszych klas humaniorów, lub zaświadczeniem do przejścia do 7-ej klasy gimnazyalnej, odtąd na żądanie takowych, bez wszelkiej przeszkody do wyż wspomnianych egzaminów prywatnych z przedmiotów 7-ej i 8-ej klasy gimnazyalnej przepuszczani być mają.

Thun m. p.

439.

Rozpozzrządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i publicznych budowli z dnia 28. Października 1850,

którem się podają niektóre objaśnienia postanowień w rozrządzeniu z dnia 18 Września 1850 (dziennik praw państwa część CXXXVII), obwieszczonych względem użycia przez publiczność telegrafów c. k. państwa austriackiego i telegrafów w terytoryum niemiecko-austriackiego związku telegrafowego.

W myśl zawartego, co do utworzenia niemiecko-austriackiego związku telegrafowego między Austryą, Prusami, Bawaryą i Saksonią, traktatu rządowego z dnia 25. Czerwca 1850. Art. I, ma w wyż rzeczonych „postanowieniach“ na końcu §^{tu} 15 zamieszczonym być jeszcze ustęp następujący:

„Telegraficzna korespondencya z cudzych (do terytoryum związkowego nienależących) państw wychodząca, albo też do takowych wystosowana, jeżeli takowa dotyka linie kilku rządów związkowych, obrachowaną będzie, co do opłaty należytości, we-

gistern der Chirurgie bei Nachtragung der ihnen fehlenden Studien Behufs der Erlangung des medicinischen Doctorgrades durch den Ministerialerlass vom 16. August 1849, Z. 1448, gesetzten Bedingung, vermöge welcher sie über das privat zurückgelegte Studium der Lehrgegenstände der vormäligen zwei philosophischen Jahrgänge an einer Universität Prüfungen abzulegen und Fortgangszeugnisse zu erwerben haben, unzulässig

Es wird daher die obige, durch Ministerial-Erlass vom 16. August 1849, Z. 1448, den approbirten Wundärzten und Magistern der Chirurgie gesetzte Bedingung dahin abgeändert, dass sie Behufs ihrer Aufnahme in das medicinische Studium an einem öffentlichen Obergymnasium einer Universitätsstadt den Prüfungen über Logik, Psychologie, Mathematik, Physik und Philologie sich zu unterziehen und auszuweisen haben, dass sie aus jedem dieser Lehrgegenstände so viele Kenntnisse besitzen, wie viele in den früher bestandenen philosophischen Jahrgängen nachgewiesen werden mussten, um wenigstens die erste Fortgangsschule zu erhalten.

Die Begünstigung, auf Grundlage einer solchen Prüfung in die medicinischen Studien aufgenommen zu werden, hat jedoch nur mehr für die Studienjahre 1850-51 und 1851-52 zu gelten; von dem Studienjahre 1852-53 angefangen wird hingegen die allgemeine Regel, dass Niemand an der Universität immatriculirt werden kann, ohne die Maturitätsprüfung bestanden zu haben, auch auf die approbirten Wundärzte und Magister der Chirurgie ausnahmslos Anwendung finden.

Ich ersuche Euere etc. hiervon die Universität 1. in Wien, 4. in Innsbruck, 5. in Gratz, 8. in Prag, 9. in Ollmütz, 11. in Lemberg und in Krakau, 1., 4., 5., 8., 9., 11. dann (alle) die Directoren der Gymnasien Ihres Kronlandes, 1., 4., 5., 8., 9., 11. letztere (alle) mit dem Beisatze in Kenntniss zu setzen, dass die genannten Candidaten, wenn sie sich mit den Zeugnissen über die vormäligen Humanitätsclassen oder mit dem Zeugnisse zum Uebertritte in die 7. Gymnasialclassen auszuweisen vermögen, nunmehr auf ihr Verlangen unbeanstandet zu den vorerwähnten Privatprüfungen aus den Gegenständen der 7. und 8. Gymnasialclassen zuzulassen sind.

Thurn m. p.

439.

Verordnung des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 28. October 1850,

womit mehrere Erläuterungen zu den im Erlasse vom 18. September 1850 (Reichsgesetz- und Regierungsblatt, CXXVII. Stück) kundgemachten Bestimmungen über die Benützung der k. k. österreichischen Staatstelegraphen und der Telegraphen im Gebiete des deutsch-österreichischen Telegraphen-Vereines von Seite des Publikums gegeben werden.

Im Sinne des zwischen Oesterreich, Preussen, Baiern und Sachsen über die Bildung des deutsch-österreichischen Telegraphen-Vereines abgeschlossenen Staatsvertrages vom 25. Juli 1850, Art. 1, ist in den oben erwähnten Bestimmungen am Schlusse des §. 15 noch folgender Satz aufzunehmen:

„Die von fremden (nicht zum Vereinsgebiete gehörigen) Staaten ausgehende, oder dahin gerichtete telegraphische Correspondenz wird, falls sie die Linien mehrerer Vereins-Regierungen berührt, rücksichtlich der Gebührenentrichtung nach der ganzen Länge im Vereins-

dle całej długości w terytoryum związkowem, t. j. tak, jak gdyby podaną była przy stacyi wchodowej lub przeznaczoną do stacyi wychodowej.“

Dalej w załączonej do tych postanowień taryfie (dziennik praw państwa część CXXVII), na stronicy 1623, podane są należytości w saskich talarach, groszach, zamiast w talarach, groszach pruskich, – co się więc niniejszem prostuje.

Bruck m. p.

440.

Rozrządzenie c. k. ministerstwa finansów z dnia 6. Listopada 1850,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego, którem się obwieszcza postępowanie z wylosowanemi w Seryi Nro 123 obligacyami bankowemi czteroprocentowemi.

Udnośnie do okólnego rozporządzenia niższo-austryackiego rządu z dnia 29. Października 1829 obwieszcza się, iż wylosowane na dniu 2. Listopada 1850 w Seryi Nro. 123 czteroprocentowe obligacye bankowe, a to:

Nro. 3,400. }
Nro. 3,440. } w połowie summy kapitałowej,

tudzież Nr. 3,449 aż włącznie do 5,196, w całych summach kapitałowych, wedle Najwyższego patentu z dnia 21 Marca 1818 za nowe, w pierwotnej procentowej stopie monetą konwencyjną prowizye przynoszące zapisy długu Stanu wymierzone będą.

Krauss m. p.

441.

Rozporządzenie ministerstwa wojny z dnia 6. Listopada 1850,

którem się obwieszcza zezwolony przez Najjaśniejszego Pana, J. C. Mość, **jeneralny pardon** dla dawniejszych insurgentów po ukończeniu rewolucyi we Węgrzech, w szeregi c. k. armii wcielonych, a później zbiegłych.

Na najuniżeńszy wniosek ministra wojny uczyniony w porozumieniu z Radą ministrów, Najwyższym postanowieniem z dnia 2 Listopada 1850, raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, dla dawniejszych insurgentów, po ukończeniu rewolucyi we Węgrzech w szeregi c. k. armii wcielonych, a później deztererowanych, najlaskawiej zezwolić na **jeneralny pardon**, pod następującemi postanowieniami:

1. Wszystkim dawniejszym węgierskim insurgentom, którzy po ukończeniu rewolucyi w szeregi c. k. armii wcieleni zostali, a później, to jest aż do dnia obwieszczenia niniejszego jeneralnego pardonu deztererowali, jednakże aż do końca Marca 1851 do jakiej austryackiej władzy wojskowej lub cywilnej dobrowolnie się stawiają, i żadnego innego wykroczenia winnymi się nie stali, zupełnie zapewnia się uwolnienie od kary.

2. Dobrodziejstwo to przysłuży także i wszystkim owym, wyż wspomnionym osobom, które przed dniem obwieszczenia niniejszego jeneralnego pardonu, albo dobrowolnie albo nawet przymusowo wróciły, albo które się już dla popelnionej dezercyi w sądowej inkwizycyi znajdują, jednakże żadnego innego wykroczenia winnymi się nie stały.

gebiete, d. h. so berechnet, als wäre sie bei der Eingangsstation aufgegeben oder nach der Ausgangsstation bestimmt"

Ferner sind in dem, diesen Bestimmungen beigefügten Tarife (Reichsgesetzblatt CXXVII. Stück, Seite 1623), die Gebühren als sächsische Thaler, Groschen anstatt als preussische Thaler, Groschen angesetzt worden, was hiermit berichtigt wird.

Bruck m. p.

440.

Erlaß des Finanzministeriums vom 6. November 1850.

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches

womit die Behandlung der in der Serie Nr. 123 verlostten Banco-Obligationen zu vier Percent kundgemacht wird.

Mit Beziehung auf die Circularverordnung der niederösterreichischen Regierung vom 29. October 1829 wird bekannt gemacht, dass die am 2. November 1850 in der Serie Nr. 123 verlostten Banco-Obligationen zu vier Percent, und zwar:

Nr. 3400 }
 „ 3440 } mit der Hälfte der Capitalssumme, dann
 „ 3449 bis incl. 5196 mit den ganzen Capitalbeträgen nach den Bestimmungen des allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 gegen neue, zu dem ursprünglichen Zinsfusse in Conventions-Münze verzinsliche Staatsschuldverschreibungen umgewechselt werden.

Krauss m. p.

441.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 6. November 1850,

wodurch der von Seiner Majestät dem Kaiser bewilligte General-Pardon für die nach Beendigung der Revolution in Ungarn in die k. k. Armee eingereichten und später desertirten ehemaligen Insurgenten kundgemacht wird.

Seine Majestät der Kaiser haben über einen vom Kriegsminister im Einverständnisse mit dem Ministerrathe erstatteten allerunterthänigsten Vortrag mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 2. November 1850 den, nach Beendigung der Revolution in Ungarn in die k. k. Armee eingereichten und später desertirten ehemaligen Insurgenten einen General-Pardon unter den nachfolgenden Bestimmungen Allergnädigst zu bewilligen geruht:

1. Allen ehemaligen ungarischen Insurgenten, welche nach Beendigung der Revolution in die k. k. Armee eingereicht wurden, und später, nämlich bis zum Tage der Kundmachung des gegenwärtigen General-Pardons, desertirt sind, jedoch bis Ende März 1851 sich bei irgend einer österreichischen Militär- oder Civilbehörde freiwillig stellen, und sich keines anderen Vergehens schuldig gemacht haben, wird volle Straflosigkeit zugesichert.

2. Auf diese Wohlthat haben auch alle jene vorerwähnten Individuen Anspruch, welche vor dem Tage der Kundmachung des gegenwärtigen General-Pardons entweder freiwillig oder selbst zwangsweise zurückgekehrt sind, oder welche sich bereits wegen der verübten Desertion in gerichtlicher Untersuchung befinden, aber sich keines anderen Vergehens schuldig gemacht haben.

3. Gdyby ten lub ów z tych ludzi dla dezercyi już karę poniósł, tedy jeneralny pardon dla niego ten skutek ma, iż mu przepuści się orzeczone przedłużenie albo zupełne odjęcie kapitulacyi.

4. Jako się oczekuje, że wszyscy dezertowani ludzie, w uznaniu tego nowego aktu Najwyższej łaski wnet do swego obowiązku powrócą, tak też przeciwnie po upływie oznaczonego w 1-m punkcie terminu, każdy dezert, nawet gdyby się dobrowolnie stawił, nieubłagannie prawnej karze poddany będzie, od której ten tylko wyjąty jest, który w stanie jest, zupełnie wykazać niemożliwość rychlejszego powrócenia lub stawienia się.

5. Wszystkim władzom miejscowym ściśle się nakazuje, każdego dobrowolnie się stawiającego zbiega, natychmiast do najbliższej władzy wojskowej odsłać.

6. Nakoniec, dodaje się jeszcze, że ktokolwiek o pobyciu dezertera donieść zaniedbuje, albo takowemu w powróceniu do swego obowiązku przeszkodnym jest, jak najsurowiej, podług ustaw istniejących, ukaranym będzie.

Csorich m. p.

3. Sollte einer oder der andere dieser Leute wegen der Desertion schon eine Strafe erlitten haben, so hat der General-Pardon für denselben die Wirkung der Nachsicht von der verhängten Verlängerung oder gänzlichen Abnahme der Capitulation.

4. Gleichwie gewürtiget wird, dass alle desertirten Leute, in Anerkennung dieses neuerlichen Actes der Allerhöchsten Gnade alsbald zu ihrer Pflicht zurückkehren werden, so wird dagegen nach Ablauf des im ersten Punkte bezeichneten Termines jeder Deserteur, selbst wenn er sich freiwillig stellt, unnachsichtlich der gesetzlichen Bestrafung unterzogen werden, und es ist hievon nur Jener ausgenommen, welcher die Unmöglichkeit früher zurückzukehren oder sich zu stellen, vollkommen nachzuweisen vermag.

5. Allen Ortsbehörden wird hiemit sirenge aufgetragen, jeden freiwillig sich stellenden Deserteur allsogleich der nächsten Militärbehörde zu überweisen.

6. Schliesslich wird noch beigefügt, dass Jedermann, welcher den Aufenthalt eines Deserteurs anzuzeigen unterlässt, oder einen solchen an der Rückkehr zu seiner Pflicht verhindert, nach den bestehenden Gesetzen auf das Strengste bestraft werden wird.

Csorich m. p.

Biuletyn - Praw Państwa i Królestwa

Biuletyn Państwa i Królestwa

Część CXLVIII

Wydana i rozdana dnia 12. Listopada 1850.

442.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 10. Listopada 1850.

Dotyczy to wydziału krajowego, z wyjątkiem królestwa lombardzkiego-venecyjskiego, Dalmacji i Chorwacji wojskowej.

Dotyczy to zarządzenia z dnia 2. Marca 1849. względem uwolnienia straży finansowej od służby wojskowej.

Ministerstwo spraw wewnętrznych i wojny, widząc się być spowodowanym przepisami z dnia 2. Marca 1849 (w tymże rozporządzeniu biuletynika praw państwa N. 148), o ile w nim postanowiono było, iż w służbie straży finansowej, w powołaniu przystępującego do czasu uwolnienia od służby wojskowej do losowania podlegającym być nie mają, w ten sposób zamieniając się w celu finansowej straży, wojenna służba, w samej rzeczy losować się wolała, i jeżeli go los trafi, a wstąpienie jego do służby finansowej przed losowaniem nastąpiło, zamieszanie niegdy nastąpić do wojennej służby nie może, gdyż w tymże celu straż finansowa wyznaczona była do zastępowania strażnicy, a nie do zastępowania strażnicy.

Wedle niniejszego rozporządzenia, już i przy własnie przedsięwzięciu się mającej rekrutacji, postępować należy.

Brach m. p.